

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 decembrie 2013

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judecători – Elena Covalenco, Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti și Ion Druță,

a judecat în ședință publică recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, V. Gavriliță și avocatul Victor Panțîru în numele succesorilor părților vătămate Gheorghe Cuza și Pavel Trebeș împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2013 și avocatul Valentin Guțu în numele inculpatului Bodnari Nicolae, împotriva sentinței Judecătoriei Orhei din 05 noiembrie 2012 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2013, în cauza penală în privința lui,

Bodnari Nicolae Alexandru, născut la 01 martie 1959, originar din r-nul Briceni și domiciliat în mun. Chișinău, str. Trandafirilor, nr. 29/2, ap. 16,

Datele referitoare la examinarea cauzei:

- 1. de la 22 iunie 2011 pînă la 05 noiembrie 2012 (prima instanță)*
- 2. de la 10 decembrie 2012 pînă la 08 aprilie 2013 (instanța de apel)*
- 3. de la 08 august 2013 pînă la 03 decembrie 2013 (instanța de recurs).*

Procedura de citare a fost legal executată.

S-au prezentat:

Procurorul Sergiu Crîjanovschi, care a solicitat admiterea recursului înaintat, precum și cel al avocatului în numele succesorilor părților vătămate și respingerea recursului declarat de către partea apărării.

Avocatul Victor Panțîru și succesorii părților vătămate, Gheorghe Cuza și Pavel Trebeș, care au solicitat admiterea recursului declarat, cît și cel al procurorului și respingerea recursului apărării.

Avocatul Valentin Guțu și inculpatul Bodnari Nicolae, care au solicitat admiterea recursului înaintat și respingerea recursurilor procurorului și avocatului în numele succesorilor părților vătămate.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința judecătoriei Orhei din 05 noiembrie 2012 **Bodnari Nicolae Alexandru** a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa închisorii pe un termen de 7 (șapte) ani, cu

executarea acesteia în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că Bodnari Nicolae Alexandru, la 02 ianuarie 2010, aproximativ ora 17:15, conducând automobilul de model „Volkswagen Sharan” cu număr de înmatriculare de stat “CLY 717” pe traseul național M2 „Chișinău-Soroca”, cu viteza de circa 80 km/oră, din direcția mun. Chișinău în direcția or. Soroca, pe banda extremă din stînga în direcția - Soroca, la intersecția traseului cu drumul de acces în direcția sectorului Burcuta, comuna Seliște, raionul Orhei, km. 40+300 m a traseului, nu a manifestat prudență sporită și nu a ținut seama de situația rutieră existentă la momentul deplasării - timp de noapte, sector de traseu cu vizibilitatea redusă, curbă în partea dreaptă, la determinarea vitezei de circulație, benzii de circulație și modalității de conducere a vehiculului pentru a garanta siguranța traficului ca să aibă posibilitatea să oprească în siguranță în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole, totodată, observând în fața sa pe banda din dreapta un microbuz de rută care transporta pasageri, care după staționare a inclus semnalizatorul de direcție din stînga și a început deplasarea în direcția or. Orhei, nu a ținut seama de dexteritatea în conducere, care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase și nu a redus viteza de deplasare pînă la limita care i-ar garanta siguranța traficului, în cazul în care pasagerii debarcați din autovehicul se vor angaja la traversarea părții carosabile, încălcînd cerințele pct. 42 alin. (2), pct. 45 alin. (1) lit. b), d) și alin. (2) ale Regulamentului circulației rutiere, ca urmare pe banda stînga a părții carosabile a comis tamponarea pietonilor Trebeș Ecaterina Pavel și Cuza Elena Gheorghe, care după debarcare din rutieră, s-au angajat la traversarea părții carosabile din partea dreaptă în partea stîngă în raport cu direcția de deplasare a automobilului.

În rezultatul tamponării cet. Trebeș Ecaterina i-au fost cauzate vătămări corporale grave care prezintă pericol pentru viață și sănătate, în urma cărora ea la 03.01.2010 a decedat, iar cet. Cuza Elena i-au fost cauzate vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în urma cărora ea la 04.01.2010 a decedat.

3. Sentința a fost atacată de către avocatul Valentin Guțu în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatul să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale apelantul a indicat că vinovăția inculpatului nu a fost dovedită în cadrul cercetărilor judecătorești, mai mult ca atît în producerea accidentului rutier se fac vinovate însuși victimele, care au traversat drumul cu încălcarea prevederilor pct. 114 alin. (2) Regulamentul circulației rutiere. La fel s-a menționat și faptul că potrivit rezultatelor expertizelor autotehnice efectuate, s-a constatat lipsa posibilității tehnice a automobilului inculpatului de a evita tamponarea victimelor. La fel a fost expus dezacordul apărării referitor la concluziile instanței de judecată expuse în sentință, considerînd că acestea se combat cu circumstanțele faptei.

3.1 Sentința a mai fost atacată și de către inculpat, care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care el să fie achitat.

În motivarea cerințelor sale inculpatul a criticat aprecierea efectuată de către instanța de judecată a circumstanțelor cauzei, considerînd că probele acumulate pe cauza penală dată confirmă în totalitate nevinovăția sa.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2013 au fost admise apelurile declarate, casată sentința în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre în această parte după cum urmează:

- lui Bodnari Nicolae, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa închisorii pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 (patru) ani.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei pe un termen de probă de 5 (cinci) ani.

În rest sentința a fost menținută.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că motivele indicate în apel, cât privește nevinovăția inculpatului în fapta incriminată au fost obiect de studiu la cercetarea judecătorească în instanța de fond, care s-a petrecut sub toate aspectele, complet și obiectiv prin prisma principiului contradictorialității și nemijlocirii. Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punct de vedere al utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv, corect fiind stabilită vinovăția inculpatului în fapta incriminată.

Instanța de apel a reținut că în acțiunile victimelor nu au fost constatate careva încălcări ale Regulamentului circulației rutiere. La fel s-a constatat și netemeinicia argumentelor apărării privind nulitatea învinuirii formulate lui Bodnari Nicolae, odată ce au fost respectate prevederile Codului de procedură penală.

Totodată instanța de apel a constatat că pedeapsa cu privațiune de libertate stabilită inculpatului nu corespundea principiilor generale de aplicare a pedepsei penale.

Astfel, instanța de fond la emiterea sentinței nu a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75-78 Cod penal, care stipulează expres că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, precum și are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

În această ordine de idei, conform materialelor cauzei penale cercetate în instanța de judecată s-a constatat că, inculpatul are domiciliu permanent, este angajat în câmpul muncii, este căsătorit, are două persoane la întreținere, la locul de trai se caracterizează pozitiv, anterior nu a fost judecat, în privința acestuia nu au fost întocmite materiale contravenționale, nu face abuz de băuturi alcoolice, nu consumă substanțe narcotice sau psihotrope, în urma controlului efectuat nu s-a depistat careva material cu caracter compromițător împotriva acestuia, precum și a comis o infracțiune din imprudență.

Conform materialelor cauzei au fost stabilite circumstanțe care micșorează esențial gravitatea infracțiunii comise de către inculpat, ținându-se cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, inculpatului i-a fost stabilită o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă și cumulul de circumstanțe atenuante care micșorează esențial răspunderea penală a inculpatului. Toate aceste circumstanțe au permis aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu prezentarea unui termen de probă.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror, care a solicitat casarea acesteia cu menținerea sentinței fără modificări, deoarece apelul a fost greșit admis, îndicând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului său, acuzatorul de stat a indicat că la adoptarea sentinței instanța de fond a individualizat corect, în mod echitabil pedeapsa, conform criteriilor prevăzute de art. 75 Cod penal, iar stabilirea pedepsei de către instanța de apel nu este una echitabilă în raport cu fapta comisă, comportamentul inculpatului în timpul și după comiterea infracțiunii, precum și asumarea prejudiciului cauzat, conștientizarea consecințelor, nerecunoașterea vinei și lipsa căinței sincere.

Astfel, procurorul s-a pronunțat asupra dezacordului cu aprecierea de către instanța de apel a unor circumstanțe atenuante, care de fapt doar caracterizează persoana inculpatului și nu micșorează gravitatea infracțiunii și consecințele deosebit de grave ale acesteia, cu atât mai mult că acestea au fost luate în considerație de către instanța de fond, care a aplicat pedeapsa minimă prevăzută de art. 264 alin. (5) Cod penal.

6.1 Decizia instanței de apel mai este atacată cu recurs ordinar și de către avocatul Victor Panțiru în numele succesorilor părților vătămate Gheorghe Cuza și Pavel Trebeș, care a solicitat casarea acesteia cu stabilirea pedepsei inculpatului în baza art. 264 alin. (5) Cod penal – închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 (cinci) ani, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului său, recurentul a indicat că aprecierea instanței de apel asupra pedepsei aplicate inculpatului este greșită și nu corespunde cu exigențele prevăzute de legea penală. Mai mult decât atât, pedeapsa trebuie să fie una echitabilă și pentru părțile vătămate și/sau succesorii lor, ori doar în acest caz se poate afirma cu certitudine că a fost restabilită echitatea socială, iar în raport cu părțile vătămate și/sau succesorii lor au fost restabilite drepturile încălcate.

6.2 Decizia este atacată cu recurs ordinar și de către avocatul Valentin Guțu în numele inculpatului, care a solicitat casarea sentinței și deciziei cu dispunerea achitării inculpatului, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului său, recurentul a indicat că vinovăția inculpatului nu a fost dovedită în cadrul cercetărilor judecătorești, mai mult ca atât în producerea accidentului rutier se fac vinovate însuși victimele, care au traversat drumul cu încălcarea prevederilor pct. 114 alin. (2) Regulamentul circulației rutiere. La fel s-a menționat și faptul că potrivit rezultatelor expertizelor autotehnice efectuate, s-a constatat lipsa posibilității tehnice a automobilului inculpatului de a evita tamponarea victimelor. În cererea sa de recurs avocatul și-a mai exprimat dezacordul său cu aprecierea probelor efectuată de către instanțele de fond și apel.

7. Judecînd recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursurile procurorului și ale avocatului Victor Panțiru în numele succesorilor părților vătămate urmează a fi admis, iar recursul avocatului Valentin Guțu în numele inculpatului, urmează a fi respins din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. (2) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța admite recursul, casează total hotărîrea atacată și menține hotărîrea primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis.

Totodată în conformitate cu prevederile art. 61 Cod penal pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvîrșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cît și a altor persoane.

În conformitate cu principiul individualizării pedepsei instanța de judecată aplică pedeapsă luînd în considerație caracterul și gravitatea infracțiunii săvîrșite, motivul și scopul celor comise, personalitatea vinovatului, caracterul prejudiciului și mărimea daunei cauzate, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținîndu-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei lui.

Astfel Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia privind existența circumstanțelor care micșorează esențial gravitatea infracțiunii comise de către inculpat și anume că, are loc permanent de trai, este angajat în câmpul muncii, căsătorit, are două persoane la întreținere, se caracterizează pozitiv la locul de trai, anterior nu a fost judecat, în privința lui nu au fost întocmite materiale contravenționale, nu face abuz de băuturi alcoolice ș.a. și a comis o infracțiune din imprudență.

Concluzia dată se impune datorită faptului că toate circumstanțele expuse supra pot influența la individualizarea pedepsei inculpatului doar în sensul micșorării acesteia, fapt realizat de către instanța de fond, care a stabilit o pedeapsă apropiată de limita minimă a sancțiunii - 7 ani închisoare.

7.1 Cu referire la argumentele avocatului Valentin Guțu, Colegiul penal lărgit constată că în conținutul acestuia sunt indicate doar argumente asupra estimării incorecte a probelor de către instanțele de fond și apel. Totodată se constată că acestea au dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor cauzei penale, examinând probele administrate din punct de vedere a utilității și veridicității lor, sub toate aspectele, complet și în mod obiectiv și just au tras concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (5) Cod penal. Circumstanțele date au fost examinate și constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În aceeași ordine de idei, pornind de la conținutul normelor prevăzute de art. art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, se constată că judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Respectiv, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propun părțile este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care, nefiind teme de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură, nici nu poate fi supusă criticii prin intermediul recursului ordinar.

Reiterând asupra celor expuse supra, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel incorect a ajuns la concluzia privind casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, iar eroarea comisă urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin adoptarea soluției prevăzute de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală – menținerea hotărârii primei instanțe, când apelul a fost greșit admis, totodată hotărârile contestate nefiind afectate de careva erori de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 8) și 12) Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către avocatul Valentin Guțu în numele inculpatului Bodnari Nicolae, admite recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, V. Gavriliță și avocatul Victor Panțîru în numele succesorilor părților vătămate Gheorghe Cuza și Pavel Trebeș, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 aprilie 2013, în

cauza penală privindu-l pe **Bodnari Nicolae Alexandru**, cu menținerea sentinței Judecătorei Orhei din 05 noiembrie 2012.

Decizia este irevocabilă, pronunțată în ședință publică la 24 decembrie 2013.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Elena Covalenco

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Ion Druță

Copia corespunde originalului

Judecător

Petru Ursache